

Szükségállapot a gyermekek érdekében

Részletek Joseph Wresinski atya felszólalásából, amely az UNICEF Francia Bizottsága által a gyermekek helyzetéről szóló 1988. évi jelentés bemutatása alkalmából rendezett sajtótájékoztatón hangzott el Párizsban, 1987. december 9-én.

GYERMEKEK ÉS CSALÁDOK A NYOMOR VILÁGÁBAN

Szeretnék megosztani önökkel néhány gondolatot, és itt most nem fogok különbséget tenni a fejlődő és az iparosodott országokban élő családok között. Hiszen azok a New York-i vagy chicagói családok, amelyek városaik utcáin keresnek menedéket és azok a franciaországi családok, amelyek egy szeméttelp, egy autópálya vagy egy temető közelében elhagyott teherautókban húzzák meg magukat, ugyanazt az üzenetet küldik nekünk, mint azok, amelyek a fejlődő országokban egy domboldalon, egy szakadék szélén vagy egy öböl partja mentén húzódo mocsaras területen igyekeznek megvetni a lábukat.

Nem pusztán arról van szó, hogy ezeket a családokat nem fogadják be olyan helyeken, amelyek mindenki számára elfogadható lakhatási feltételeket biztosítanak. A helyzet még ennél is rosszabb: nincs helyük a lakótelepeken vagy nyomornegyedekben sem. Valójában még ezekről a szegények lakta területekről is kiszorulnak, rettentő szegénységük a nyomorba számúzi őket. Ezért nem ismeri egyetlen város sem a pontos számukat. Ennél is rosszabb, hogy a legtöbb esetben meg sem jelennek a közigazgatási nyilvántartásokban, sem a nemzeti statisztikákban. Nem szerepelnek a politikai élet napirendjén. Egyszóval, nem léteznek senki számára. Ebből fakadóan a legszegényebb, elismert egzisztenciával nem rendelkező családok gyermekeinek nincs jövőjük sem az iparosodott, sem a fejlődő országokban.

Az a gyermek, aki az utcán árul vagy fővárosaink metrójában koldul ; az, aki a harmadik világban családjá számára keresi meg a napi betevőt ; az, aki éjszaka a vágóhíd, a vasútállomás vagy a piac szélén fekszik le, és az, aki hajnalban a város szeméttelpein kotorászik – nos, ők mutatják meg nekünk, meddig kell kiterjesztenünk politikáink és programjaink határait. És azt is, meddig kell ehhez kiterjesztenünk szemléletünk, ismereteink határait.

A LEGSZEGÉNYEBBEK NEM KERÜLNEK A NEMZETKÖZI KÖZÖSSÉG LÁTÓTERÉBE

Be kell ismernünk, hogy még ma is egész népcsoportok küzdenek magukra hagyatva a túlélésért és azért, hogy minden nehézség ellenére megőrizték magukban a reményt. Csak saját magukra számíthatnak, esetleg valamely helyi civil szervezet támogatására, így jórészt nem kerülnek a nemzetközi közösség látóterébe.

Mit tudunk tehát valójában ezekről az úgynevezett "földnélküli" gyerekekről és családtagjaikról, akik gyakran gyökértelenek, és arra vannak ítélve, hogy az éhség elől menekülve, munkát keresve vándoroljanak a síneken és az utakon?

Mit tudunk ezekről a gyerekekről és családtagjaikról, akik nincstelenül, gyakran a legcsekélyebb személyes holmi nélkül érkeznek a városokba, és abban reménykednek, hogy ha befogadásra nem is, de legalább némi pénzre számíthatnak, ha az utcákon kéregetnek?

Mit tudunk ezekről az emberekről, akiknek nincs munkájuk, nincs fedél a fejük felett, sem bevételi forrásaik, akik a városok peremén maradnak, akik olyan változékony népességet alkotnak, melynek tagjait nem tudják azonosítani, akik olyan területeken telepednek meg, ahonnan az urbanizáció térhódításával a buldózer újra el fogja őket üldözni?

Mit tudunk a Nyugat-Európában és Észak-Amerikában kóborló hajléktalan családokról? Ezekről az összetört, szétzilált családokról, amelyek édesanyáit és gyermekeit gondozásba veszik, s amelyek édesapáit egyedülálló férfiként menhelyeken szállásolják el?

Ezekből a megtört, összetört, éhező családokból érkeznek hozzánk ezek a gyerekek, és "utcagyerekeknek" nevezzük őket, holott ezt a megnevezést vissza kellene utasítanunk. Elképzelhető-e, hogy ezeket a gyermekeket, akik, mint minden gyermek, jog szerint egy családból, egy etnikai csoportból, egy városból és egy nemzetből származnak, e megnevezéssel azonosítják, akár Amszterdamból, akár Bogotából, akár a Távol-Keletről, akár a Szahara déli részéről érkeztek? Tudjuk-e, mi történik velük, ha már felnőttek, és így ők maguk is családot alapíthatnak?

Tapasztalatból tudom, hogy az UNICEF sosem mondott le ezekről a gyermekekről. És sosem szűnt meg felhívni a közvélemény figyelmét a létezésükre.

Az ATD Negyedik Világ Nemzetközi Mozgalom pedig e gyermekek családjai nevében emlékezteti az egész nemzetközi közösséget arra az égető kötelezettségére, hogy megkeresse őket, hogy eléjük menjen, hogy rájuk találjon és útítársukul szegődjön.

Ezen a ponton nyeri el teljes értelmét az a nagyszerű szövetség, amelyet James Grant úr, az UNICEF főigazgatója javasolt. Ebben a szövetségben haladéktalanul el kell köteleznünk magunkat, önöknek és nekem, itt és most. Nekünk, önöknek és nekem kell ügyelnünk arra, hogy ez a szövetség hiteles legyen. Hogy a szövetségnek köszönhetően az UNICEF

programjaiban elsőbbséget élvezzenek ezek a gyermekek és családjaik, olyan gyermekek és olyan családok, akiket és amelyeket eddig még soha nem értünk el. Az emberi jogok forognak itt kockán. A szegénység a gyermek minden jogát sérti. Legfőbb ideje, hogy szükségállapotot hirdessünk a szegénység ellen, szükségállapotot a gyermekek érdekében.

MIT LEHET TENNI, HOGY EZ A SZÖVETSÉG MEGHÓDÍTSA A VILÁGOT?

Ez a szövetség meghódíthatja a világot. Sok embert és szervezetet mozgósíthat, ha az Unicef mindent megtesz ennek érdekében, de különösen akkor, ha az Unicefet mindannyian segítjük abban, hogy ez a szövetség repülőstartot vegyen a legszegényebbek javára.

Máskülönben, mint tudjuk, a Szövetség segítséget fog nyújtani abban is, hogy a beoltott gyermekek aránya 80%-ra emelkedjen. Ez lehetővé teszi, hogy több gyermek meneküljön meg a kiszáradástól. Gyermekek tízmillióinak fog jobb táplálkozást biztosítani. De ha nem tesszük meg mindnyájan, ami tőlünk telik, mi lesz a maradék 20%-kal? Félő, hogy ezek az intézkedések megint csak a legnagyobb ellenállóképességű, leggyorsabb felfogású családokat fogják elérni, azokat, amelyek viszonylag jól beilleszkedtek a közösségükbe. Ez a dolgok megszokott rendje. A szenvedés, az éhezés és a betegség láttán amellettt döntünk, amit a legsürgősebbnek, a leghatékonyabbnak látunk.

Nincs ebben semmi tisztességtelen, épp ellenkezőleg, viszont elkerülhetetlenül még teljesebb elhagyottságra ítéli a világ legszegényebb 20%-át.

A Szövetséget éri az a tisztesség, hogy megtörje a magányra ítélő és gyilkos mélyszegénység végzetszerűségét. A mélyszegénységet, amely semmisnek tekinti az emberi és gyermekjogokat.

Joseph Wresinski